

Wstęp 11

Część pierwsza 31

Myśl antropologiczna

I. Człowiek i świat człowieka 33

Świat organiczny 33

Fryderyk Engels

Materia jest zboczem, po którym można wspinać się
w górę jak zstępować w dół 37

Pierre Teilhard de Chardin

Człowiek jako wytwór środowiska przyrodniczego
i społecznego 43

Jerzy Plechanow

Biologiczne podstawy kultury 48

Bronisław Malinowski

Spółczeństwo zreifikowane a wyobcowanie człowie-
ka 54

Karol Marks

Człowiek świadomym twórcą własnego losu 65

Włodzimierz I. Lenin

Człowiek — istota skazana na wolność 72

Jean Paul Sartre

II. Anatomia jednostkowej egzystencji 83

Ciału nie można odebrać tego, że jest ciałem a duszy
tego, że jest duszą 83

Aureliusz Augustyn

Dualizm duszy i ciała 87

Tomasz z Akwinu

Dusza i ciało 90

Renè Descartes

Człowiek jako mechanizm 94

Julian Offrey de la Mettrie

Rozum małą człekokształtnych 100

Iwan Pawłow

Fizjologiczne podstawy myślenia 105

Andrzej Wohl

III. Człowiek w obliczu natury 117

Człowiek wśród jestestw organicznych 117

Jędrzej Śniadecki

Rola pracy w rozwoju człowieka 126

Fryderyk Engels

Tęsknoty za „wielkim zdrowiem” 137

Fryderyk Nietzsche

Niebotyczne góry i prometejska żądza potęgi 142

Julian Marchlewski

Antynomie natury i kultury 149

Zbigniew Krawczyk

IV. Ciało jako wartość 163

Dialektyka muzyki i gimnastyki 163

Platon

Nowe namietności — gry i zabawy 168

Blaise Pascal

Potrzeba ćwiczenia ciała 175

Jean Jacques Rousseau

Konsekwencje nieposłuszeństwa wobec nakazów na-
tury 179

Herbert Spencer

Pojęcie sposobów posługiwania się ciałem 191

Marcel Mauss

Wpływ moralny i społeczny ćwiczeń sportowych 202

Pierre de Coubertin

V. Kultura fizyczna: pojęcia i problemy 211

Kultura fizyczna — rozumienie i funkcje społeczne 211

Zbigniew Krawczyk

Pojęcie kultury fizycznej 215

Maciej Demel

Kultura fizyczna i jej specyfika 219

Andrzej Wohl

Sport i jego geneza 222

Florian Znaniński

Pojęcie i zakres rekreacji fizycznej 227

Teresa Wolańska

W poszukiwaniu definicji zdrowia 230

Julian Aleksandrowicz

Socjologia sportu i jej zastosowania 235

Barbara Krawczyk

Część druga 243

W społecznej perspektywie

I. Społeczne funkcje kultury fizycznej we współczesnej cywilizacji — nadzieje i wątpliwości 245

Dziś i jutro kultury fizycznej a trendy rozwojowe współczesnej cywilizacji 245

Bogdan Suchodolski

Sport — sprzedajna bogini 260

Lewis Mumford

Postawy sceptyczne wobec sportu 267

Andrzej Ziemiński

Ideał olimpijski w epoce pokojowego współistnienia 284

Grzegorz Młodzikowski

Społeczno-wychowawcze funkcje sportu 292

Wypoczynek — odnowa sił 300

Jan Danecki

II. Kultura fizyczna i struktura społeczna 307

Sport i styl życia klasy próżniaczej 307

Thorstein Veblen

Klasowe uwarunkowanie sportów walki 316

Andrzej Wohl

Lewicowy nurt robotniczej kultury fizycznej w Polsce 320

Henryk Laskiewicz

Jakie racje określają nasze obowiązki wobec narodu 325

Mirosław Tyrś

Kultura fizyczna i naród 331

Zbigniew Krawczyk

Sport i rekreacja w środowisku robotniczym 339

Barbara Krawczyk

Rozwój sportu wiejskiego i jego społeczne uwarunkowanie 354

Andrzej Wohl

Czas wolny ludności wsi i miast 360

Anna Pawełczyńska, Wanda Tomaszewska

III. Kultura fizyczna jako element kultury 367

Zabawa jako czynnik kultury 367

Johan Huizinga

Wieniec olimpijski 378

Jan Parandowski

Piękno ludzkiego ciała 389

Bronisław Malinowski

Magiczne właściwości tańca 393

Kazimierz Moszyński

Kultura fizyczna jako składnik kultury wsi 398

Andrzej Tyszka

O sporcie jako zjawisku moralnym 403

Zofia Ciupak

Balet dwudziestego wieku 409

Andrzej Tysza

Widownia sportowa 415

Zofia Ciupak

IV. Sport i polityka 423

Statut Międzynarodowego Związku Proletariackich
Organizacji Wychowania Fizycznego 423

Uchwała Biura Politycznego KC PZPR z dnia 28
września 1949 r. w sprawie kultury fizycznej i spor-
tu 428

Uchwała Nr 85 Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia
1973 r. w sprawie dalszego rozwoju kultury fizycz-
nej 438

Państwo jako stymulator kultury fizycznej 445

Zbigniew Krawczyk

Ruch olimpijski i polityka 451

Grzegorz Młodzikowski

Rasizm w sporcie 459

Eugeniusz Pudełkiewicz

V. Sportowcy jako bohaterowie współcześni 471

Dialektyka przeobrażeń współczesnego sportu 471

Zygmunt Jaworski, Zbigniew Krawczyk, Tadeusz
Ulatowski

Sport i filozofia sukcesu 480

Zbigniew Krawczyk

Elita sportowa 490

Andrzej Ziemiński

Społeczne wartości kariery sportowej 501

Barbara Krawczyk

Bohaterowie nowocześni 511

Andrzej Tysza

Role społeczne w sporcie wyczynowym 518

Andrzej Ziemiński

Sport jako czynnik migracji 532

Elżbieta Saar

Pochwała sportu wyczynowego 544

Andrzej Wohl